

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH ĐẨY MẠNH ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÁN BỘ, CÔNG CHỨC, VIÊN CHỨC

NGUYỄN THỊ THU HÒA*
NGUYỄN SỸ LONG**

Đào tạo, bồi dưỡng là một trong những khâu then chốt của công tác cán bộ, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên”, thực hiện thắng lợi sự nghiệp cách mạng của Đảng. Để bảo đảm cán bộ, công chức, viên chức được tiếp cận đầy đủ thông tin, trang bị kiến thức phù hợp nhằm thực thi công vụ có chất lượng và hiệu quả cao, nhất thiết phải quan tâm đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng. Nội dung bài viết chia sẻ về kết quả, những thuận lợi, khó khăn của TP. Hồ Chí Minh khi triển khai Quyết định số 163/QĐ-TTg ngày 25/01/2016 của Chính phủ; đồng thời, đề xuất một số giải pháp nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức trong thời gian tới¹.

Từ khóa: Đào tạo, bồi dưỡng; Quyết định số 163/QĐ-TTg; TP. Hồ Chí Minh; cán bộ, công chức, viên chức; thực thi công vụ.

Training and fostering stand as pivotal components in the work of officials, contributing to building a contingent of “competent and professional” cadres, and successfully implementing the Party’s revolutionary cause. To ensure that officials and public employees have full access to information and are equipped with appropriate knowledge for the effective and high-quality execution of their duties, it is essential to focus on promoting training and fostering. This article provides the experiences, including achievements and limitations faced by Ho Chi Minh City in implementing Decision No. 163/QĐ-TTg dated January 25, 2016, by the Government. Additionally, it proposes several solutions to effectively carry out the task of training and fostering officials and public employees in the upcoming period¹.

Keywords: Training and fostering; Decision No.163/QĐ-TTg; Ho Chi Minh City; officials, public employees; duty execution.

NGÀY NHẬN: 16/10/2023

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 18/12/2023

NGÀY DUYỆT: 15/01/2024

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.336.2024.751>

1. Tổng quan về Quyết định số 163/QĐ-TTg ngày 25/01/2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2016 - 2025

Thứ nhất, về mục tiêu: xây dựng hệ thống thể chế thống nhất, đồng bộ cho hoạt động

đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức phù hợp với điều kiện của Việt Nam và

* TS, Trường Đại học Kinh tế - Luật, Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh

** ThS, Sở Nội vụ TP. Hồ Chí Minh

yêu cầu hội nhập quốc tế; hệ thống chính sách khuyến khích cán bộ, công chức, viên chức học tập và tự học để không ngừng nâng cao trình độ và năng lực thực hiện nhiệm vụ, công vụ được giao; tổ chức hệ thống quản lý và cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức tinh gọn, khoa học, phù hợp với mục tiêu, yêu cầu nhiệm vụ; tổ chức đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực hoạt động thực hiện nhiệm vụ, công vụ của cán bộ, công chức, viên chức, đại biểu Hội đồng nhân dân (HĐND) các cấp.

Thứ hai, về đối tượng, gồm: (1) Cán bộ, công chức ở trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện. (2) Cán bộ, công chức cấp xã và người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã. (3) Viên chức. (4) Đại biểu HĐND các cấp.

Thứ ba, về nội dung: đào tạo trình độ trung cấp, cao đẳng, đại học cho cán bộ, công chức cấp xã; đào tạo trình độ đại học cho cán bộ, công chức ở trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện; đào tạo trình độ sau đại học phù hợp với vị trí việc làm cho cán bộ, công chức ở trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện; khuyến khích tự học và đào tạo trình độ sau đại học cho viên chức phù hợp với chuyên môn. Những nội dung bồi dưỡng gồm: lý luận chính trị, kiến thức quản lý nhà nước, kiến thức quốc phòng, an ninh theo các chương trình quy định cho cán bộ, công chức, viên chức, cập nhật và nâng cao kiến thức, năng lực hội nhập quốc tế; kiến thức tin học, ngoại ngữ theo tiêu chuẩn quy định; tiếng dân tộc cho cán bộ, công chức, viên chức công tác tại vùng có đông bào dân tộc thiểu số sinh sống.

Thứ tư, về nhiệm vụ và giải pháp, gồm: (1) Nâng cao nhận thức về vai trò, nhiệm vụ của hoạt động đào tạo, bồi dưỡng; trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị quản lý và sử dụng cán bộ, công chức, viên chức trong việc bảo đảm chất lượng, hiệu quả đào tạo, bồi dưỡng. (2) Xây dựng hệ thống thể chế đồng bộ, khoa học. (3) Sắp xếp, nâng cao năng lực,

chất lượng hệ thống các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng. (4) Biên soạn mới, nâng cao chất lượng chương trình bồi dưỡng. (5) Nâng cao năng lực quản lý công tác đào tạo, bồi dưỡng. (6) Thực hiện quản lý chất lượng đào tạo, bồi dưỡng. (7) Hợp tác quốc tế. (8) Hình thức bồi dưỡng. (9) Chính sách tài chính.

Thứ năm, về lộ trình thực hiện: chia thành hai giai đoạn (2016 - 2020; 2021 - 2025).

2. Kết quả thực hiện Quyết định số 163/QĐ-TTg tại TP. Hồ Chí Minh

Một là, kết quả thực hiện các chỉ tiêu:

(1) *Đối với cán bộ, công chức từ cấp huyện trở lên.* Tính đến nay, 98% cán bộ, công chức đáp ứng yêu cầu tiêu chuẩn quy định trước khi bổ nhiệm ngạch, bổ nhiệm chức vụ lãnh đạo, quản lý; hàng năm, 94% cán bộ, công chức được cập nhật kiến thức pháp luật, được bồi dưỡng về đạo đức công vụ; 88% được bồi dưỡng cập nhật kiến thức, kỹ năng, phương pháp thực thi công vụ.

(2) *Đối với cán bộ, công chức cấp xã và người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã.* Đến nay, 100% cán bộ, công chức cấp xã có trình độ chuyên môn từ trung cấp trở lên; 99% công chức cấp xã có trình độ chuyên môn phù hợp với vị trí đảm nhiệm; 88% cán bộ, công chức cấp xã được bồi dưỡng cập nhật kiến thức, kỹ năng, phương pháp, đạo đức công vụ; 96% người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã được bồi dưỡng cập nhật và nâng cao kỹ năng, phương pháp hoạt động ít nhất 01 lần trong thời gian 2 năm.

(3) *Đối với viên chức.* 62% viên chức được bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp; 78% viên chức giữ chức vụ quản lý được bồi dưỡng năng lực, kỹ năng quản lý trước khi bổ nhiệm; 75% viên chức được bồi dưỡng về đạo đức nghề nghiệp; cập nhật nâng cao kiến thức, kỹ năng nghề nghiệp chuyên ngành.

(4) *Đối với đại biểu HĐND các cấp.* 100% đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021

được bồi dưỡng kiến thức pháp luật; kiến thức, kỹ năng và phương pháp hoạt động; 94% đại biểu được bồi dưỡng cập nhật kiến thức, kỹ năng và phương pháp hoạt động ít nhất 1 lần trong nhiệm kỳ.

Hai là, kết quả đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức trong và ngoài nước giai đoạn 2016 - 2020:

(1) *Đào tạo, bồi dưỡng ở trong nước:* đối với cán bộ, công chức: đã tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cho 96.292 lượt cán bộ, công chức các cấp từ sở - ngành thành phố đến phường, xã, thị trấn. Trong đó, đào tạo lý luận chính trị: 14.071 lượt; quản lý nhà nước theo ngạch công chức: 7.686 lượt; đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn (sau đại học, đại học, cao đẳng, trung cấp, sơ cấp,...): 3.047 lượt; kỹ năng công tác theo chuyên ngành và vị trí việc làm: 42.621 lượt; kỹ năng lãnh đạo, quản lý: 5.841 lượt; bồi dưỡng kiến thức quốc phòng - an ninh: 19.367 lượt; ngoại ngữ: 2.147 lượt và tin học: 1.446 lượt; tiếng dân tộc: 66 lượt. Số lượng cán bộ, công chức nữ được đào tạo, bồi dưỡng là 35.833 lượt, chiếm khoảng 37,21% và có 1.385 lượt cán bộ, công chức người dân tộc thiểu số đã tham gia học tập nâng cao trình độ.

Đối với viên chức các đơn vị sự nghiệp công lập: tổng cộng có 320.355 lượt viên chức đơn vị sự nghiệp trong các lĩnh vực giáo dục, khoa học, y tế, văn hóa và các lĩnh vực khác tham gia đào tạo, bồi dưỡng. Trong đó, đào tạo lý luận chính trị: 58.439 lượt, quản lý nhà nước/chức danh nghề nghiệp: 33.559 lượt, đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn (sau đại học, đại học, cao đẳng, trung cấp, sơ cấp,...): 19.015 lượt, kỹ năng lãnh đạo, quản lý: 9.764 lượt, kỹ năng công tác theo chuyên ngành và vị trí việc làm: 149.569 lượt, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng - an ninh: 27.695 lượt, ngoại ngữ: 11.992 lượt và tin học: 10.219 lượt. Tỷ lệ cán bộ, viên chức nữ tham dự các lớp đào tạo, bồi dưỡng

khoảng 38,1% (122.069 lượt) và có 6.296 lượt viên chức là người dân tộc thiểu số.

(2) *Đào tạo, bồi dưỡng ở nước ngoài:* trong 5 năm qua, Thành phố đã có 3.615 lượt cán bộ, công chức, viên chức tham gia đào tạo, bồi dưỡng ở nước ngoài. Chủ yếu là khóa bồi dưỡng ngắn hạn dưới 1 tháng, chiếm 95%; các khóa bồi dưỡng từ 1 - 12 tháng chiếm 4%; đào tạo dài hạn trên 1 năm là 1%. Nội dung các khóa tập trung về quản lý, điều hành chương trình kinh tế - xã hội; quản lý hành chính công; quản lý nhà nước, chuyên ngành, lĩnh vực; xây dựng và phát triển nguồn nhân lực; chính sách công, dịch vụ công; kiến thức hội nhập; phương pháp giảng dạy; ngoại ngữ và các nội dung khác. Tỷ lệ cán bộ, công chức, viên chức nữ tham dự các lớp đào tạo, bồi dưỡng ở nước ngoài khoảng 32% (1.148 lượt) và có 3 lượt công chức, viên chức là người dân tộc thiểu số tham gia.

Ba là, kinh phí đào tạo, bồi dưỡng:

(1) *Đào tạo, bồi dưỡng ở trong nước:* kinh phí đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức ở trong nước giai đoạn 2016 - 2020 là 519.550,45 triệu đồng. Trong đó, ngân sách địa phương: 247.424,39 triệu đồng, ngân sách đơn vị sự nghiệp công lập: 60.043,04 triệu đồng và các nguồn khác là 212.083,01 triệu đồng.

(2) *Đào tạo, bồi dưỡng ở nước ngoài:* tổng kinh phí dành cho công tác đào tạo, bồi dưỡng ở nước ngoài giai đoạn 2016 - 2020 là 95.552,53 triệu đồng. Trong đó, ngân sách trung ương là 460 triệu đồng, ngân sách địa phương: 89.800,78 triệu đồng, nguồn khác: 5.291,75.

Đánh giá chung.

Trong quá trình triển khai, thực hiện Quyết định số 163/QĐ-TTg, TP. Hồ Chí Minh đã có nhiều thuận lợi và thu được những kết quả tích cực. Cụ thể: (1) Sự quan tâm chỉ đạo thường xuyên, sâu sát của Thành ủy, Ủy ban

nhân dân Thành phố. (2) Tinh thần và thái độ học tập của cán bộ, công chức, viên chức tích cực. (3) Việc thực hiện các chỉ tiêu về chuẩn hóa đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức đã được Thành phố tập trung triển khai đồng bộ, quyết liệt. (4) Phương thức tổ chức đào tạo, bồi dưỡng đã có sự linh hoạt về thời gian và địa điểm tổ chức. (5) Đẩy mạnh đào tạo, bồi dưỡng theo tiêu chuẩn ngạch, chức danh, chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức tiếp tục nâng cao.

Tuy vậy, vẫn còn những khó khăn và mặt hạn chế cần khắc phục. Do dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp nên các khóa đào tạo, bồi dưỡng của năm 2020 bị hoãn, điều chỉnh thời gian nhập học, khai giảng gây khó khăn cho cán bộ, công chức, viên chức trong việc bảo đảm lịch học và công tác tại cơ quan, đơn vị.

Một số cán bộ, công chức, viên chức chưa có ý thức tốt và tinh thần phấn đấu, chủ động trong học tập, ảnh hưởng đến hiệu quả khóa học do phải vừa học, vừa giải quyết công việc. Cho đến thời điểm hiện tại, vẫn còn có nhiều công chức thiếu kiến thức và kỹ năng về công nghệ - thông tin và số hóa ảnh hưởng tư duy sáng tạo và ứng dụng công nghệ số trong công việc hàng ngày...

3. Một số kiến nghị, đề xuất

Thứ nhất, đối với Bộ Nội vụ:

(1) Cần phối hợp với Bộ Tài chính hướng dẫn nguồn kinh phí thực hiện đào tạo, bồi dưỡng đối với lực lượng cán bộ trong cơ quan Đảng Cộng sản Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, đại biểu HĐND các cấp (tại Thông tư số 36/2018/TT-BTC ngày 30/3/2018 của Bộ Tài chính không hướng dẫn nguồn chi kinh phí đào tạo, bồi dưỡng đối với các đối tượng nêu trên).

(2) Bổ sung quy định đối với các chương trình bồi dưỡng theo ngạch, chức danh nghề nghiệp để bảo đảm công tác bổ nhiệm ngạch, chức danh nghề nghiệp theo đúng quy định.

(3) Cần mở rộng đối tượng đào tạo, bồi dưỡng được bảo đảm từ nguồn ngân sách đối với lực lượng viên chức nhằm thu hút việc học tập nâng cao trình độ góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực của địa phương.

Thứ hai, đối với TP. Hồ Chí Minh:

(1) Cần xác định bồi dưỡng công chức phường, xã trong bối cảnh chuyển đổi số là một yếu tố quan trọng, bảo đảm đội ngũ công chức có kiến thức và kỹ năng cần thiết để thích nghi và hoạt động hiệu quả trong môi trường công việc ngày càng số hóa. Thành phố cần tăng cường đầu tư đào tạo và phát triển chương trình đào tạo số hóa toàn diện. Thiết lập cơ chế đánh giá và theo dõi hiệu suất, đồng thời khuyến khích sự hợp tác với các tổ chức và chuyên gia số hóa để tận dụng kiến thức và kinh nghiệm của họ

(2) Xây dựng chương trình đào tạo, bồi dưỡng toàn diện dành riêng cho từng loại công chức trong bối cảnh chuyển đổi số. Nội dung tập trung vào kiến thức cơ bản về công nghệ - thông tin, quản lý dự án số hóa, quản lý dữ liệu, an toàn thông tin... Nghiên cứu các chương trình học trực tuyến (dạy học trực tuyến - E-learning), trong đó, sử dụng các nền tảng học trực tuyến, như: CloudClass, Unica, Edumall, Moon.vn, Topclass, Ktcity... để công chức tham gia một cách linh hoạt hơn

Chú thích:

1. Bài viết trong khuôn khổ Đề tài mã số C2022-46-01 của Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh, năm 2022.

Tài liệu tham khảo:

1. Báo cáo kết quả 5 năm thực hiện Quyết định số 163/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức giai đoạn 2016 - 2025 và những nhiệm vụ đặt ra trong thời gian tới tại TP. Hồ Chí Minh.

2. Quyết định số 163/QĐ-TTg ngày 25/01/2016 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức giai đoạn 2016 - 2025.